

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VII.22.436/2016/6.

A tanács tagjai: Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes a tanács elnöke
. Osztovits András előadó bíró
. Farkas Attila bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Pesthy Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Pesthy
Endre ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Mayer M. Balázs Ügyvédi Iroda ügyintéző:
dr. Mayer M. Balázs ügyvéd

A per tárgya: kötelmi igény

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Szekszárdi
Törvényszék 13.Gf.40.026/2016/3. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Paksi Járásbíróság
2.G.20.224/2014/7. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 190.500 (százkilencvenezer-ötszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A peres felek 2013. június 18-án adásvételi szerződést kötöttek a perrel érintett „major” megjelölésű ingatlanra és a rajta lévő ingóságokra 25.000.000 Ft + 6.750.000 Ft ÁFA, bruttó 31.750.000 Ft vételár ellenében. E szerződés értelmében a felperes mint vevő vállalta, hogy 2013. június 30-ig az alperes mint eladó bankszámlájára a vételárat átutalja. Az alperes 2013. július 1-jén, 2013. július 9-i fizetési határidővel, átutalással való teljesítési módot feltüntetve számlát bocsátott ki a 6.750.000 Ft ÁFA-t is tartalmazó bruttó vételárról. A felperes a fizetési kötelezettségét egy összegben, átutalással teljesítette. Az ÁFA-alanyként bejelentett alperes a 2013. július 1-jétől július 31-éig tartó időszakban a 25.000.000 Ft adóalaphoz tartozó 6.750.000 Ft ÁFA-t az

adóhatóságnak megfizette.

- [2] 2014. február 21-én a felperes 6.750.000 Ft visszatérítésére szólította fel az alperest arra hivatkozással, hogy az adásvételi szerződés alapján nem lett volna jogosult ÁFA-t felszámítani. Az alperes a felszólításnak nem tett eleget, állítva, hogy az adót bevallotta, megfizette. Álláspontja szerint a visszatérítést a felperes - folyószámlákon való átvezetéssel - az adóhatóságtól kérheti.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében 6.736.500 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy az ingatlanértékesítés után számított ÁFA-t nem az alperesnek kellett volna megfizetnie. Az adásvételi szerződés ezzel ellentétes kikötése az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfatv.) 142. § (1) bekezdés e) pontjába és 88. § (1) bekezdés a) pontjába ütközik, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 200. § (2) bekezdése értelmében, e részben érvénytelen. Előadta, a Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján mód van a szerződéskötés előtti helyzet visszaállítására az érintett ÁFA összeg felperes részére történő megfizetésével. A felperes másodlagosan a Ptk. 210. § (1) bekezdése szerinti, az ÁFA befizetés alanyára vonatkozó lényeges kérdésben való tévedésre, illetve a Ptk. 210. § (3) bekezdése alapján a szerződő felek közös téves feltevésére hivatkozott és a keresettel érintett szerződés megtámadásával kérte a Ptk. 237. § (1) bekezdésében írt jogkövetkezmény alkalmazását.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest 6.736.500 Ft és járulékai megfizetésére. Megítélése szerint a Ptk. 200. § (2) bekezdése, 237. § (1) bekezdése, illetve 239. § (1) bekezdése alapján, az ÁFA tartalom felperes vevő által az alperes eladó részére történő teljesítésének kikötését érintő részében a szerződés érvénytelen. A felek az ÁFA tartalom adóhatóság részére felperes általi megfizetésének kikötésével is nyilvánvalóan megkötötték volna a megállapodást. A szerződéskötést megelőző helyzet az érintett ingatlan eladási árát terhelő ÁFA tartalom felperes részére való megfizetésével állítható helyre.
- [6] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyta.
- [7] A Kúria Pfv.VII.21.470/2015/5. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásra iránymutatásul adta, hogy a másodfokú bíróságnak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálnia kell, hogy az

Áfatv. rendelkezéseinek a megsértése a szerződés érvénytelenségét eredményezi-e, és ha igen, milyen jogkövetkezmény alkalmazható.

- [8] A megismételt eljárásban hozott ítéletével a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta. Az alperes fellebbezésének indokaira tekintettel azt állapította meg: a kereset az elsődleges jogcím alapján nem volt megalapozott. Érdemben vizsgálta ezért a Ptk. 210. § (1) bekezdésére, illetve (3) bekezdésére alapított érvénytelenségi okot. Megítélése szerint a peres felek a szerződéskötéskor és a teljesítés során is abban a közös, lényeges, egyben téves feltevésben voltak, hogy az ÁFA-t az alperesnek kell a költségvetés felé megfizetnie. Megállapodásuk során figyelmen kívül hagyták az Áfatv. 88. § (1) bekezdés a) pontjához kapcsolódó, az Áfatv. 142. § (1) bekezdés e) pontjának kötelező alkalmazását, azaz a fordított adózás kötelezettségét. A szerződés részleges érvénytelensége alapján a másodfokú bíróság a Ptk. 237. § (1) bekezdésében meghatározott jogkövetkezmény, az eredeti állapot helyreállítására lehetőséget látott.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a Pp. 3. § (3) bekezdésébe és a 221. § (1) bekezdésébe, illetve a Ptk. 210. §-ába ütköző módon jogszabálysértő. Álláspontja szerint iratellenesen állapította meg a másodfokú bíróság: a szerződésben rögzített, az ÁFA fizetésre vonatkozó kikötés kétséget kizáró indoka csak az lehetett, hogy az alperes tájékoztatást nyújtott arról, hogy az ingatlan-értékesítési tevékenységét ÁFA kötelessé tette. Az alperes állította, tévesen tartalmazza azt is a jogerős ítélet, hogy a felek perbeli szerződést az ÁFA fizetésre vonatkozó érvénytelen rész nélkül is megkötötték volna. Az alperes ellentmondásosnak tartotta az ítéletet, mert vélekedése szerint a Ptk. 210. § alapján az érvénytelenség csak lényeges tényben való tévedés esetén állapítható meg. Ez utóbbi esetben viszont kizártnak tartotta a részleges érvénytelenségre vonatkozó szabályok alkalmazását.
- [10] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.
- [12] A felülvizsgálati eljárás során csak a Pp. 272. § (2) bekezdése szerint tételesen, jogszabályhelyre utalással megjelölt jogszabálysértés vizsgálható. Ezen felül a Pp. 275. § (4) bekezdése értelmében az eljárási szabálysértés csak akkor vezethet a támadott

határozat hatályon kívül helyezéséhez, ha az az érdemi elbírálásra kihatott.

- [13] Az alperes állítása ellenére, a másodfokú bíróság az ítéletét a Pp. 221. § (1) bekezdésének rendelkezései szerint megindokolta. A tényállást, az azt alátámasztó bizonyítékokat a szükséges körben megjelölte, utalt az ítélete alapjaként alkalmazott jogszabályokra is. Alaptalanul sérelmezte az alperes azt a másodfokú bíróság által tett megállapítást is, amely szerint ő tájékoztatta a felperest arról, hogy a szerződést érintő szolgáltatásához kötődő tevékenységét ÁFA kötelessé tette. Ezt a tényt ugyanis maga az alperes adta elő a 3. sorszám alatti, elsőfokú eljárás során előterjesztett érdemi ellenkérelmében.
- [14] Nem vitásan, arra vonatkozóan külön bizonyítás nem volt a megelőző eljárások során, hogy a felek a felperes által megjelölt érvénytelen rész nélkül megkötötték volna-e a szerződést. Erre vonatkozóan, a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság tájékoztatást sem adott. E jogszabálysértés sem hatott ki azonban az ügy érdemi elbírálására. A szerződésben a vételárra eső ÁFA pontos összegű megjelölése, elkülönített feltüntetése mindkét fél számára egyértelművé tette ugyanis, hogy az az adóhatóság részére fizetendő meg, azt egyik fél sem tarthatja magánál. Az alperes ez okból jóhiszeműen nem hivatkozhat arra, hogy az ingatlanra, illetve az azzal együtt értékesített ingók eladására vonatkozó szándékát befolyásolta, hogy az ÁFA-t a vevő közvetlenül, vagy az eladó útján köteles-e befizetni.
- [15] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapján a fentiekén túl az volt vizsgálandó, hogy a közös téves feltevésre hivatkozással a másodfokú bíróság helytállóan állapította-e meg a Ptk. 210. § (3) bekezdés alapján, hogy az ÁFA-nak a vételár részeként alperes részére történő fizetési kötelezettségről szóló szerződéses kikötés érvénytelen. A Kúria egyetértett azzal a megállapítással, hogy a feleknek az a tévedése, miszerint az ÁFA-t az adóhatóság részére a vevőnek az eladó útján kell teljesítenie, lényeges körülménynek minősül. Az ÁFA fizetési kötelezettségről, annak megfizetése módjáról szóló törvényi rendelkezés mellett is ugyanis a felek az arról szóló kikötésnek a szerződésben való megfogalmazását szükségesnek, lényegesnek tartották.
- [16] Az alperes a Ptk. 239. § megsértését, a Pp. 272. § (2) bekezdésben, illetve a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016.(II.15.) PK vélemény 3. pontjában írtak ellenére tételesen nem jelölte meg. Így érdemben nem volt vizsgálható az az állítása, hogy a részleges érvénytelenségre vonatkozó szabályok alkalmazásának nem volt helye.
- [17] A Kúria mindezekre tekintettel, jogszabálysértés megállapításának hiányában a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [18] A felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Annak mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései, valamint a 4/A § (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel a felperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységre is.
- [19] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2017. június 27.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Farkas Attila sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

/Seres Józsefné/
tisztviselő